ରିଷିପାଲ୍ ସିଂହ ସୋଲାଙ୍କି

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1240/2021)

ନଭେମ୍ବର 18, 2021

[ଡକ୍ଟର ଧନଞ୍ଜୟ ୱାଇ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ୍ ଏବଂ ବି. ଭି. ନାଗରତ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି - ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର – ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମେତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ତାଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଦାଦାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ତାଙ୍କ ମାଆ/ପ୍ରାକୃତିକ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ଚାହିଁଥିଲେ, ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା - ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା - ଆବେଦନ ପରେ, ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଅଭିଲେଖରେ ଏବଂ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସମାନ ଅଟେ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ହେଉଛି 25.09.2004 - ଘଟଣାର ତାରିଖ 05.05.2020 ଥିଲା - ସମ୍ପୃକ୍ତ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ମାଟ୍ରିକ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାର୍କସିଟ୍ ଏକ ଅନୁମାନ ଜାତ କରେ ଯେ ଘଟଣା ତାରିଖରେ ସେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ - ଅଧିକନ୍ତୁ, ୟୁପି (ମିରଟ) ର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ 22.07.2020 ତାରିଖର ଚିଠି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 25.09.2004 ବୋଲି ପ୍ରାମାଣିତ କରିଥିଲା - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଦସ୍ତାବିଜର କୌଣସି ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ - ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ତଥା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ, ଭିନ୍ନ

ନୁହେଁ - ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 - ଧାରା 35 - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମାବଳୀ, 2007 - ନିୟମ 12 - ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 - ଧାରା 147-149, 323, 307, 302, 34 । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 - ଧାରା 35 - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର-ଓ-ମାର୍କସିଟ୍ ସହିତ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ଥିଲା - ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ସୂଚିତ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସହିତ ସୁସଂଗତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ନାମଲେଖା ଫର୍ମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା - ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ଗୁରୁତର ସନ୍ଦେହ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ସମର୍ଥନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଏହି ମାମଲାରେ, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ବର 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଯାହା ସୂଚିତ ହୋଇଛି ତାହାର ବିପରୀତ ସୂଚିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ନାହିଁ - ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ନାହିଁ।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ପ୍ରମାଣ - ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖ - ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 - ଧାରା 35 - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖ ଭଳି ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଧାରା 35 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେହେତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦସ୍ତାବିଜ ତୁଳନାରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଧିକ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ରହିବ - ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଭଳି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଧାରା 35 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣିକ ହୋଇଥିବ।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 94, 9 (2), (3) - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 - ଧାରା 7A,

49 - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମାବଳୀ, 2007 - ନିୟମ 12 - ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରାଯାଇପାରେ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାପ୍ତି ପରେ ମଧ୍ୟ - କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏପରି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ - ଏହା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ - ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ - ଯଦି ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୁଇଟି ମତ ସମ୍ଭବ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 9, 94 - କିଶୋରାବସ୍ଥାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଥାଏ, ଏହା ଧାରା 9 ର ଉପଧାରା (2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଏ, ସେବେ ଧାରା 94 ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ - ଆହୁରି, ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇଥାଏ - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ - ତେଣୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଯେବେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ସେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣର ମାତ୍ରା, ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 94 - କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅନୁମାନ - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମାବଳୀ, 2007 - ନିୟମ 12 - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଯେତେବେଳେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାର ନିର୍ବାହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ - ତେବେ, 2007 ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12 (3) (a) (i), (ii), ଏବଂ (iii) କିମ୍ବା ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସନ୍ତୋଷ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ - ଉପରୋକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଏକ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ - ତେବେ, ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ।

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 94 (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବ, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ଏକମାତ୍ର ମାନଧାରା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ - ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଭାବନାହୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କେବଳ ରଞ୍ଜନରଶ୍ମୀ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଏହିପରି ପ୍ରମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ବରଂ ଧାରା 94 (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କେବଳ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ କାରକ ହୋଇଥାଏ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ: 1.1 କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ, ଧାରା 9 (2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବା ସମୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି । କିଶୋରାବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 12 ସହିତ ସମାନ କୌଣସି ଅନୁରୂପ ନିୟମ ନାହିଁ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ କମିଟି ('କମିଟି') ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଏ (ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ) ଏବଂ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ

ଅଟେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ଶିଶୁର ବୟସ ଯଥାସମ୍ଭବ ନିକଟତମ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବ ଏବଂ ବୟସ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଧାରା **14** କିମ୍ବା **20** କିମ୍ବା ଧାରା **36** ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତରେ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି, ଯଥାସ୍ଥିତି, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ହାସଲ କରି ହାତକୁ ନେଇଥାଏ - **(i)** ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ; **(ii)** ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର; **(iii)** ଏବଂ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ **(i)** ଏବଂ **(ii)** ର ଅଭାବରେ, କମିଟି କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଆଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2000** ର ଧାରା **7A**, ଯାହା **22.08.2006** ରୁ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା, ତାହା ଅନୁଯାୟୀ, ଅପରାଧ ଘଟିବାର ତାରିଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରି କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ମାମଲାରେ, ଅଭିଲେଖରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ, ଏକ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଯେକୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାପ୍ତି ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଦାବିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2000** ର ଧାରା **7A** ର ଉପ-ଧାରା **(1)** ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅପରାଧ ଘଟିବାର ତାରିଖରେ ସେ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସେହି କିଶୋରଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପଠାଇବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଯଦି କିଛି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଥାଏ, ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ତେବେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2000** ର ଧାରା **7A** ସହ ଜଡ଼ିତ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **9** ର ଉପ-ଧାରା **2** ରୂପରେ ରହିଛି ।

1.2 ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନିମ୍ନମତେ ବୁଝାଯାଇପାରିବ:

(i) କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 94 (a) ଏବଂ (b) ର ଉପ-ଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ, ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି; ଯେତେବେଳେ କି, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ, ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଗଠିତ ଚିକିତ୍ସା ମଣ୍ଡଳୀର ମତ ନେବାକୁ ପଡିବ ଯାହା କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁର ବୟସ ଘୋଷଣା କରିବ ।

(ii) ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(iii) କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 49 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏକ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏପରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା ପରେ, ତାଙ୍କ ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ । ଧାରା 49 ର ଉପଧାରା (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି ଆଦେଶ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ବୟସ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

କିନ୍ତୁ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ବୟସର ଅନୁମାନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡିତ, କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଶିଶୁର ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ବୟସ

ନିଶ୍ଚିତତାର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଡିବ । ଯେବେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, କେବଳ ତେବେ ହିଁ ଏହା ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇଥାଏ । ଧାରା **94** ର ଉପଧାରା **(3)** ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଲିପିବଦ୍ଧ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ଜଡ଼ିତ ରହିଛି ଏବଂ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହାତକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼େ ।

1.3 (i) କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏପରି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

(ii) କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରୁଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

(iia) ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଥାଏ, ତାହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **9** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ଏବଂ **(3)** ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଏ, ସେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94** ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

(iib) ଯଦି କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ତେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଧାରା **9** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** କୁ ପ୍ରୟୋଗ କିମ୍ବା ପଠନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ

ନିକଟତମ ବୟସ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଫଳାଫଳକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରାଯାଏ ।

(iic) ଯେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94** ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ **2015** ର ଧାରା **94** ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲାଗୁ ହେବ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇଥାଏ ଏବଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, **2015** ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଯେବେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ସେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣର ମାତ୍ରା, ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । **(**କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **9** ଦେଖନ୍ତୁ**)**

(iii) ଯେତେବେଳେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାର ନିର୍ବାହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ତେବେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2000** ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ **2007** ର ନିୟମ **12 (3) (a) (i), (ii),** ଏବଂ **(iii)** କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସନ୍ତୋଷ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଉପରୋକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ।

(iv) ତେବେ, ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିପରୀତ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ ।

(v) ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସକୁ କିଶୋର ବୟସ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ। ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ *ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ* ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଭିଲିଖିତ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ **2015** ଅଧିନିୟମର ଧାରା **94** ର ଉପ-ଧାରା **(2)** ଅନୁଯାୟୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୁଏ, ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଏକ ଘୋଷଣା କରାଯାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଥିବା ବୟସକୁ, ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଘୋଷଣା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ଏବଂ କେବଳ ଏହିପରି ସ୍ୱୀକୃତି ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ହିଁ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

(vi) ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭାବନାପ୍ରସୂତ ସୂତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣର ସମୀକ୍ଷା ଆଧାରରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(vii) ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(viii) ଯଦି ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୁଇଟି ମତ ସମ୍ଭବ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ଅନୁସାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ସୁବିଧା ଲାଗୁ ହେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କରାଯାଇଛି । ଏଥି ସହିତ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ପରେ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଅପବ୍ୟବହାର ଯେପରି କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(ix) ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖ ଭଳି ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **35** ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେହେତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦସ୍ତାବିଜ ତୁଳନାରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଧିକ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ରହିବ ।

(x) ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଭଳି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର, ଯଥା ଧାରା **35** ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣିକ ହୋଇଥିବ ।

(xi) ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ଏକମାତ୍ର ମାନଧାରା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଭାବନାହୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କେବଳ ରଞ୍ଜନରଶ୍ମୀ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ପ୍ରମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ବରଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94 (2)** ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କେବଳ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ କାରକ ହୋଇଥାଏ । **[**ଅନୁଚ୍ଛେଦ **29] [535- A- H; 536- A- H; 537- A- D]**

1.4 କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ବାଘପତ୍ ଏହାର **14.09.2020** ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା **2** ଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ଚାହୁଁଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନାହିଁ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ **25.09.2004** ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଏହିପରି ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ମାମଲାରେ, ଯେହେତୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ବୋର୍ଡର ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା **2** ଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ସିଂଘାୱାଲି ଥାନାରେ ରୁଜୁ ହୋଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା **116/2020** ରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା **147, 148, 149, 323, 307, 302** ଏବଂ **34** ଅଧୀନରେ ଥିବା

ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ଏହାର 11.11.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଲା । ଯେହେତୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ବୋଲି ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 କୁ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କହି ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି । ତେଣୁ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା 2 ଲାଗୁ ହୋଇଛି, କାରଣ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ନଥିଲା । ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିବା କାରଣରୁ, ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଆଧାରରେ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏକ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ । ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରବେଶ ଫର୍ମରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସମାନ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରବେଶ ଫର୍ମରେ ଏହା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେତେବେଳେ ସେ ମାତ୍ର ସାଢ଼େ ଚାରି ବର୍ଷ ବୟସର ଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ 2019 ରେ, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ସମାପ୍ତ କଲେ, ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ 25.09.2004 ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଘଟଣା ଦିନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର 15 ବର୍ଷ ଥିଲା, ଏବଂ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ । ଏଠାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଲେଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଖଣ୍ଡନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବରେ, ଯଦିଓ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାର୍କସିଟ୍ ଏକ ଅନୁମାନ ଜାତ କରେ ଯେ ସେ ଘଟଣା ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 05.05. 2020 ତାରିଖରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ ।

1.5 ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା 2 ଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାର୍କସିଟର ଏକ ନକଲ ଯାହାର ଗେଜେଟ୍ ବର୍ଷ 2019, ରୋଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 0485064 ବର୍ଷ 2019 ଅଟେ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୟୁପି (ମିରଟ) ର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ

22.07.2020 ତାରିଖରେ ମିଳିଥିବା ଏକ ଯାଞ୍ଚ ପତ୍ର ଯଥା **No.R.O.I.E.C./**ଅଭିଲେଖ**/4016** ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା **2** ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ **25.09.2004** ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଉକ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି, ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଅଭିଲେଖରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ, ଏବଂ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସମାନ, ଯାହାକି **25.09.2004** ଅଟେ । ଏହି ଘଟଣାଟି **05.05.2020** ରେ ଘଟିଥିଲା । ତେଣୁ, ଘଟଣା ଦିନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା **2** ଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର **15** ବର୍ଷ **7** ମାସ ଥିଲା, ଯାହା ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ **16** ବର୍ଷ ବୟସରୁ କମ୍ ଅଟେ । ଏହି ମାମଲାରେ, ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ନାହିଁ। ଏଠାରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ଉପୁଜି ନାହିଁ। ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି ଯାହା ଏହି ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିଛି ।

ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ **(2019) 12 SCC 370: [2019] 9 SCR 735 -** ପ୍ରଭେଦନୀୟ ।

1.6 କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁର ବୟସର କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିଷୟରେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, **2015** ର ଧାରା **94** ଏକ ଅନୁମାନ ଉତ୍ଥାପନ କରେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଏହା ପାଖରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ । ତେଣୁ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁ ଏକ କିଶୋର ବୋଲି ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ ଶିଶୁର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ, ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ ସେତେବେଳେ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ପାଖରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ ଯେ ଏହା ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି କି

ନୁହେଁ । ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ । କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, କାରଣ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁର ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ କିମ୍ବା ସନ୍ଦେହକୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସ୍ତରରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।

ବବଲୁ ପାସି ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ **(2008) 13 SCC 133: [2008] 14 SCR 161;** *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୁପ ସିଂହ* **(2015) 7 SCC 773: [2015] 6 SCR 960;** *ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସକ୍ସେନା ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* **(2012) 9 SCC 750: [2012] 10 SCR 540;** *ଅର୍ଣ୍ଣିତ ଦାସ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ* **(2000) 5 SCC 488: [2000] 1 Suppl. SCR 69;** *ଜିତେନ୍ଦ୍ର ରାମ ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ* **(2006) 9 SCC 428: [2006] 1 Suppl. SCR 286;** *ଭୋଲା ଭଗତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ* **(1997) 8 SCC 720: [1997] 4 Suppl. SCR 711;** *ଜବର ସିଂହ ବନାମ ଦୀନେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* **(2010) 3 SCC 757: [2010] 3 SCR 353;** *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୁପ ସିଂହ* **(2015) 7 SCC 733;** *ରାମ ବିଜୟ ସିଂହ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* **2021 CriLJ 2805 - ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

ଅବୁଜାର ହୁସେନ୍ ଓରଫ୍ ଗୁଲାମ୍ ହୁସେନ୍ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ **(2012) 10 SCC 489: [2012] 9 SCR 244;** *ପରାଗ ଭାଟି ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* **(2016) 12 SCC 744: [2016] 2 SCR 1089 - ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ରିଷିପାଲ୍ ସିଂହ ସୋଲାଙ୍କି ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବି. ଭି. ନାଗରତ୍ନା]

ନିର୍ଣ୍ଣୟବିଧି ସନ୍ଦର୍ଭ

[2016] 2 SCR 1089	**ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12**
[2019] 9 SCR 735	**ପ୍ରଭେଦନୀୟ**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12**
[2012] 9 SCR 244	**ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12**
[2008] 14 SCR 161	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16**
[2015] 6 SCR 960	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16**
[2012] 10 SCR 540	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ28 (a)**
[2000] 1 Suppl. SCR 69	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28 (c)**
[2006] 1 Suppl. SCR 286	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28 (d)**
[1997] 4 Suppl. SCR 711	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28 (d)**
[2010] 3 SCR 353	**ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି**	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28 (e)**

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1240/2021 ।

ଫୌଜଦାରୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 430/2021 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 12.03.2021 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଓକିଲ ଅନୁପମ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଓକିଲ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଓକିଲ ସନ୍ଦୀପ କୁମାର ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଓକିଲ ସତ୍ୟମ ପାଣ୍ଡେ, ଓକିଲ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ଓକିଲ ବିକାଶ କୁମାର ସିହ୍ନା, ଓକିଲ ରାକେଶ ମିଶ୍ର

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଅତିରିକ୍ତ ମହାଧିବକ୍ତା ଶରଣ ଠାକୁର, ଓକିଲ ସର୍ବେଶ ସିଂହ ବାଘେଲ୍, ଓକିଲ ଶାନ୍ତନୁ ସିଂହ, ଓକିଲ ସୌରଭ ତ୍ରିବେଦୀ, ଓକିଲ ଏସ୍. ସି. ତ୍ରିପାଠୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ନାଗରତ୍ନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

1. ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 430/2021 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା 12.03.2021 ତାରିଖର ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି, ବିଶେଷ ବିଚାରପତି POCSO ଅଧିନିୟମ (ବିଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟ), ବାଘପତ୍, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 27/2020 କୁ ଖାରଜ କରି ପାରିତ କରିଥିବା 04.01.2021 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ସିଂହୱାଲି ଅହିର ଥାନାରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଆଇପିସି') ର ଧାରା 147, 148, 149, 323, 307, 302 ଓ 34 ଅଧୀନରେ ରୁଜୁ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 116/2020 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020 କୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଶାନ୍ତ ସୋଲାଙ୍କି ଓରଫ୍ ନିଶୁ (ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2) ଙ୍କୁ ବାଳ ଅପରାଧୀ ଘୋଷଣା କରି ବାଘପତ୍ ର କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀର ମୁଖ୍ୟ ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ 11.11.2020 ତାରିଖରେ ଦେଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

2. ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହିବାକୁ ଗଲେ, ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଯେ, 05.05.2020 ରେ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 4ଟା ସମୟରେ ଘଟିଥିବା ଏକ ଘଟଣାରେ, *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ,* ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2-ନିଶାନ୍ତ ସୋଲାଙ୍କି ଓରଫ୍ ନିଶୁ (ଏହା ପରେ 'ନିଶାନ୍ତ' ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି) ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ସହିତ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ଗୁରୁତର ଆହତ କରିବା ସହିତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା ଭୋପାଳ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି, ଯାହାଙ୍କୁ ସେହି ଦିନ, ଅର୍ଥାତ୍ 05.05.2020 ତାରିଖରେ, ଡାକ୍ତର ମୃତ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦାଦା କାଲୁରାମ, ଯିଏ ଉପରୋକ୍ତ ଘଟଣାରେ ଗୁରୁତର ଆହତ ହେବା କାରଣରୁ 09.05.2020 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

3. ନିଶାନ୍ତ, ତାଙ୍କ ମାଆ/ପ୍ରାକୃତିକ ଅଭିଭାବକ - ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3, ଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ (ଏହା ପରେ 'କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ' ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି), ବାଘପତ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020 ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2/ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଶାନ୍ତଙ୍କୁ

ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଉ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, ଯିଏକି ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ମାଆ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ଅଭିଭାବକ ଅଟନ୍ତି, ଉକ୍ତ ଆବେଦନରେ ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଙ୍କୁ ଜେରା କରିବା ନିମନ୍ତେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ି ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ସିଆର୍.ପି.ସି.') ର ଧାରା 311 ଅନୁଯାୟୀ 20.07.2020 ତାରିଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 22.07.2020 ତାରିଖରେ ଏପରି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ମାଆଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ଜେରା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନଟିକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଙ୍କୁ ଅଧିକ ଜେରା କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ, ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର କୈଦନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶାଜାରପୁରସ୍ଥିତ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ମନୋଜ କୁମାରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ 10.08.2020 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସାକ୍ଷୀ-2 ଭାବରେ ଜେରା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ଖ୍ୱିଣ୍ଡୋରାସ୍ଥିତ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାଇନିଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସାକ୍ଷୀ-3 ଭାବରେ ଜେରା କରାଯାଇଥିଲା ।

5. ପୋଲିସ ମଧ୍ୟ 22.07.2020 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 147, 148, 149, 323, 307, 302 ଓ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲା ।

6. ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ସଠିକ ବୟସ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ 09.09.2020 ତାରିଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । 14.09.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ 23.09.2020 ତାରିଖରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

7. ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ 09.09.2020 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଏଠାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ବାଘପତସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020 ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ କୌଣସି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଅନୁରୋଧ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଆବେଦନ (ଅପରାଧିକ) ସଂଖ୍ୟା 158/2020 ନାମକ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

8. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ଏହାର 11.11.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ମାଆ - ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020 ନାମକ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଶାନ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ବିରୋଧ କରି, ଆବେଦନକାରୀ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 (ଏହା ପରେ 'କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015' ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି) ର ଧାରା 101 ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 27/2020 ନାମକ ଏକ ଆବେଦନ ବାଘପତସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଏହାର 04.01.2021 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 430/2021 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର 12.03.2021 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

9. ଆମ୍ଭେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଅନୁପମ୍ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ମହାଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଶରଣ ଠାକୁର ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ସୌରଭ ତ୍ରିବେଦୀଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ଏବଂ ଅଭିଲେଖକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ ।

10. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2, ଅନ୍ୟ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହିତ, ଆଇପିସିର ଧାରା 147, 148, 149, 323, 307, 302 ଓ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାର ଆଦେଶ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ତରଫରୁ ଜେରା କରାଯାଇଥିବା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣରେ ଅମେଳ ରହିଛି, ବିଶେଷ କରି ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କ ପ୍ରମାଣରେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ବିଷୟରେ ଅଛି ଯେ ଏହା 25.09.2004 ଅଟେ ବୋଲି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଫର୍ମ (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11) କୁ Ex.A-8 ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ସେ କଥିତ ଭାବରେ ଚାରି ବର୍ଷ ବୟସର ଥିଲେ । Ex. A-9 (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-12) ବାର ବର୍ଷ ବୟସରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅଟେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ସେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଦୁଇଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ଦସ୍ତଖତ ସମାନ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ଗୁରୁତର ସନ୍ଦେହ ରହିଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

11. Ex. A-8 ରେ, ସ୍ତମ୍ଭ ସଂଖ୍ୟା 15 ପ୍ରତି ଆମ୍ଭ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଫର୍ମଟି 02.07.2009 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ନାମଲେଖା ନିମନ୍ତେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଜୁଲାଇ 2001 ରେ ୟୁ. ଆଇ. ଡି./ଆଧାର ନମ୍ବର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଦୌ ଉପୁଜି ନଥିଲା କାରଣ ଏହା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ନନ୍ଦୁରବାରର ଜଣେ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ 29.09.2010 ତାରିଖରେ ହିଁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ Ex.A-8 (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11) ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ବୟସକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଲାଭ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଜାଲି ଦସ୍ତାବିଜ ଅଟେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି 2009 ମସିହାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କମ୍

ବୟସରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ, ତେବେ, କେବଳ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ, ସେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇ ପାରିନଥାନ୍ତେ । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବାର ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ସେ କିପରି ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ, ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନାହିଁ। ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସଫେଇ ସାକ୍ଷୀ-3, ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ଜେରା ସମୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀର ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସମାନ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରାୟ ଚାରି ବର୍ଷ ବୟସର ଏକ ଶିଶୁ, (ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ଥିଲା,) ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ସେ କିପରି ତାଙ୍କ ନାମ ଦସ୍ତଖତ କରିଥାନ୍ତେ, ତାହା ସନ୍ଦେହଜନକ ଅଟେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏପରି ଦସ୍ତଖତ ନକଲି କାରଣ ଚାରି ବର୍ଷ ବୟସର କୌଣସି ପିଲା ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ତାଙ୍କ ନାମ ଦସ୍ତଖତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟରେ, ସେହି ବୟସରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମଧ୍ୟ ନାମ ଲେଖାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ।

12. ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମୌଖିକ କଥନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନରେ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରକୁ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ପଛର ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଠିକ ଭାବେ ବୁଝି ପରିନଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକର ସମର୍ଥନରେ, *ପରାଗ ଭାଟି ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ - (2016) 12 SCC 744; ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ - (2019) 12 SCC 370; ଏବଂ ଅବୁଜ୍ଜାର ହୁସେନ୍ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ - (2012) 10 SCC 489* - ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

13. ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ପ୍ରମାଣରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ହେତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ କିଶୋର ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବୟସକୁ, ଯାହା ପରିଦୃଷ୍ଟ, ଏହାର ପ୍ରକୃତ ବୟସ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ, ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରେ ।

14. ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ପ୍ରତିବେଦନ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ମହାଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଶରଣ ଠାକୁର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିବେଦନ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରକୁ ସହଗାମୀ ଦସ୍ତାବିଜ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ସୂଚିତ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ବୟସ Ex-A8 ଏବଂ A9 ରେ ସୂଚିତ ବୟସ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ, ଯାହା ପରିଦୃଷ୍ଟ, ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ବହନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ନିଶାନ୍ତ ଯେଉଁ ବୟସରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ମାଟ୍ରିକ୍ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିଥିବେ, ସେହି ବୟସ ସହିତ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକ ମେଳ ଖାଉନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିବାଦିତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥାତ୍, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଏବଂ ଏଥି ସହିତ ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଓ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇପାରେ ।

15. ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିବେଦନ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ସୌରଭ ତ୍ରିବେଦୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ନିଶାନ୍ତ 25.09.2004 ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣାର ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ୍ 05.05.2020 ରେ ସେ ଜଣେ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର 15 ବର୍ଷ ଏବଂ 8 ମାସ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ, ସେ ଗାଁର ଏକ ଘରୋଇ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 2009 ରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ; ସେ ବାଘପତ ଜିଲ୍ଲାର ଖିନ୍ଦୋଡା ଗ୍ରାମର ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ଜୁନିୟର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଷଷ୍ଠ, ସପ୍ତମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପାସ୍ କରିଥିଲେ ଏବଂ 31.03.2017 ତାରିଖରେ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପାଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା; ନିଶାନ୍ତ 04.07.2017 ତାରିଖରେ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭ ଭାଇ ପଟେଲ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଖଞ୍ଜରପୁର ଖୈଦାର, ଜିଲ୍ଲା ବାଘପତରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ହାଇସ୍କୁଲ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 85 ପ୍ରତିଶତ ମାର୍କ ସହିତ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ହେବା

ପରେ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବୋର୍ଡ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ଘଟଣା ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 05.05.2020 ତାରିଖରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରୁଥିବା ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା (ଅନୁଲଗ୍ନକ ପି-15) ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋରଙ୍କ ବୟସର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହେଉଛି ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଯାହା ଉପରେ କିଶୋର ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇପାରିବ - ଏହା ଯୁକ୍ତି *କରିବା ପାଇଁ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସକ୍ସେନା ବନାମ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ - (2012) 9 SCC* 750 ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ ।

16. ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନୁହେଁ - ଏଥି ପାଇଁ *ବବଲୁ ପାସି ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ - (2008) 13 SCC 133 ଏବଂ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୁପ ସିଂହ- (2015) 7 SCC 773* ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।

17. ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତ, ଯିଏ ଘଟଣା ଦିନ କିଶୋର ହୋଇଥିବାରୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି, ଙ୍କ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ଆବେଦନକାରୀ ସଫଳ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଏହା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ସତ୍ୟାସତ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରେ ।

18. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ହେଉଛି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 (ଏହା ପରେ 'କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000' ଭାବରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି) ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣା, ଯାହାକୁ ପରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅଧୀନରେ, 2006 ର ଅଧିନିୟମ 33 ଦ୍ୱାରା ଏକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା

22.8.2006 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 7Aକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"7A. କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବା ସମୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା -

(1) ଯେବେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଏକ ଦାବି କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଏ, କିମ୍ବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତରେ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ କିଶୋର ଥିଲେ, ସେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ, ବ୍ୟକ୍ତିଜଣଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବେ (କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟପାଠ ନୁହେଁ) ଏବଂ ତାଙ୍କର ପାଖାପାଖି ବୟସ ଦର୍ଶାଇ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିଶୋର କିମ୍ବା ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଯେକୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତାହା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ତାଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ହରାଇସାରିଥିବେ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଦାବି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ।

(2) ଉପ-ଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଶୋର ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କିଶୋରଜଣକୁ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଯଦି କିଛି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଥାଏ, ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ"।

ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର 49 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"49. ବୟସର ଅନୁମାନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ (ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ) ଯଦି ଏକ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା

ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏପରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ (କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟପାଠ ନୁହେଁ) ପାଇବା ପରେ, ତାଙ୍କ ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ।

(2) କୌଣସି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି ଆଦେଶ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ବୟସ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ" ।

19. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 12 (ଏହା ପରେ 'କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ, 2007' ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି) ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା । ନିୟମ 12 ନିମ୍ନରେ ଲେଖା ଯାଇଛି -

"12. ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

(1) ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା ଏକ ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଏକ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି, ସେହି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 19 ରେ ସୂଚିତ କମିଟି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେହି କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା ଏକ କିଶୋରଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ।

(2) ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି କମିଟି ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ଶାରୀରିକ ରୂପ କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଧାରରେ କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ, ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ଗୃହ କିମ୍ବା କାରାଗାରକୁ ପଠାଇବେ ।

(3) ଏକ ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା କିଶୋର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣ ମାଗି କରାଯିବ -

(a) (i) ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେଶନ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;

(ii) ପ୍ରଥମେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଏକ ଖେଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ) ରୁ ମିଳିଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;

(iii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର;

(b) ଏବଂ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (a) ର (i), (ii) କିମ୍ବା (iii) ର ଅଭାବରେ, କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁର ବୟସ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥଭାବେ ଗଠିତ ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ମଣ୍ଡଳୀର ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଲୋଡ଼ାଯିବ । ଯଦି ବୟସର ସଠିକ୍ ଆକଳନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା, ଯଥାସ୍ଥିତି, କମିଟି, ନିଜ ଦ୍ୱାରା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି, ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରନ୍ତି, ସେଇ ଶିଶୁ କିମ୍ବା କିଶୋର/କିଶୋରୀଙ୍କ ବୟସକୁ ଏକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଲାଭ ଦେଇପାରନ୍ତି"।

ଏବଂ, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ଯଥାସମ୍ଭବ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରମାଣକୁ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି ଡାକ୍ତରୀ ମତକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପରେ, ତାଙ୍କ ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (a) (i), (ii), (iii) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିଥିବା ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ କିମ୍ବା ଏହାର ଅଭାବରେ, ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା ଏପରି ଶିଶୁ କିମ୍ବା କିଶୋରଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଖଣ୍ଡ (b) ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ।

(4) ଯଦି ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା ଏକ କିଶୋରଙ୍କ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥାଏ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଉପ-ନିୟମ (3) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିଥିବା ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି କମିଟି, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହି ନିୟମାବଳୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏବଂ କିଶୋରାବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥାକୁ ଘୋଷଣା କରି

ଏକ ଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ଏବଂ ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ଏପରି କିଶୋରଙ୍କୁ କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ।

(5) ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7A, ଧାରା 64 ଏବଂ ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁଠି ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତାହା ଛାଡି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥିତିରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା, ଏହି ନିୟମର ଉପନିୟମ (3) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରମାଣର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(6) ଏହି ନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଯାଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡିକରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯେଉଁଠାରେ ଉପନିୟମ (3) ଏବଂ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ" ।

20. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ 2007 ର ନିୟମ 12 ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଜଡିତ । ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବରେ ଶାରୀରିକ ରୂପ କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରାପ୍ତ କରି ପ୍ରମାଣ ଚାହିଁଥିଲା: (i) ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେଶନ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ; (ii) ପ୍ରଥମେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଏକ ଖେଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ) ରୁ ମିଳିଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ; (iii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର । କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (a) ର (i), (ii) କିମ୍ବା (iii) ର ଅଭାବରେ, କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁର ବୟସ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥଭାବେ ଗଠିତ ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ମଣ୍ଡଳୀର ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଲୋଡ଼ାଯିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଉଥିବା ସମୟରେ, ଶିଶୁ କିମ୍ବା କିଶୋରଙ୍କ ବୟସକୁ ଏକ ବର୍ଷ କମ୍ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଲାଭ ଦିଆଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । ଯଦି ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଶୋରାବସ୍ଥାର ସ୍ଥିତି ଘୋଷଣା କରି ଏକ

ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଉକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମଧ୍ଯ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ସ୍ଥିତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନଥିବ ।

21. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ, ଏକ ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଉଠିବା ସମୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଧାରା 9 (2) ଏବଂ (3) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ନିମ୍ନରେ ଲେଖା ଯାଇଛି -

> "2) ଯଦି କୌଣସି ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଦାବି କରନ୍ତି ଯେ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି କିମ୍ବା ଥିଲେ, କିମ୍ବା ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ ଶିଶୁ ଥିଲେ, ତେବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ, ବ୍ୟକ୍ତିଜଣଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବେ (କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟପାଠ ନୁହେଁ) ଏବଂ ତାଙ୍କର ପାଖାପାଖି ବୟସ ଦର୍ଶାଇ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିଶୋର କିମ୍ବା ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ:
>
> ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଯେକୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତାହା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ତାଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ହରାଇସାରିଥିବେ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଦାବି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ।
>
> (3) ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଅପରାଧ ଘଟାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ତାରିଖରେ ସେ ଜଣେ ଶିଶୁ ଥିଲେ, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କିଶୋରଜଣଙ୍କୁ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ, ଏବଂ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଯଦି କିଛି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଥାଏ, ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ"।

କିଶୋରାବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ 2007 ର ନିୟମ 12 ସହିତ ସମାନ କୌଣସି ଅନୁରୂପ ନିୟମ ନାହିଁ।

22. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ କମିଟି ('କମିଟି') ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଏ (ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ) ଏବଂ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ ଅଟେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ଶିଶୁର ବୟସ ଯଥାସମ୍ଭବ ନିକଟତମ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବ ଏବଂ ବୟସ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଧାରା 14 କିମ୍ବା 20 କିମ୍ବା ଧାରା 36 ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତରେ ଅଗ୍ରସର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଯେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି, ଯଥାସ୍ଥିତି, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ହାସଲ କରି ହାତକୁ ନେଇଥାଏ -

(i) ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;

(ii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର;

(iii) ଏବଂ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ (i) ଏବଂ (ii) ର ଅଭାବରେ, କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ।

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, କମିଟି କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଆଦେଶରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା, ଏପରି ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ। କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ

କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତୁରନ୍ତ ସନ୍ଦର୍ଭ ପାଇଁ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "94. ବୟସର ଅନୁମାନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - (1) ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା (ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ) ଅଧୀନରେ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ, ତେବେ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଶିଶୁର ପାଖାପାଖି ବୟସ କହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବ ଏବଂ ବୟସର ଅତିରିକ୍ତ ସୁନିଶ୍ଚିତତାକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଧାରା 14 କିମ୍ବା ଧାରା 36 ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଜାରି ରଖିବ ।
>
> (2) ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି, ଯଥାସ୍ଥିତି, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ହାସଲ କରି ହାତକୁ ନେଇଥାଏ -
>
> (i) ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;
>
> (ii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର;
>
> (iii) ଏବଂ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ (i) ଏବଂ (ii) ର ଅଭାବରେ, କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।
>
> ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, କମିଟି କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଆଦେଶରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା, ଏପରି ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

(3) କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

23. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 7A, ଯାହା 22.08.2006 ରୁ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା, ତାହା ଅନୁଯାୟୀ, ଅପରାଧ ଘଟିବାର ତାରିଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରି କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ମାମଲାରେ, ଅଭିଲେଖରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ, ଏକ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଯେକୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଦାବିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 7A ର ଉପ-ଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅପରାଧ ଘଟିବାର ତାରିଖରେ ସେ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସେହି କିଶୋରଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପଠାଇବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଯଦି କିଛି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଥାଏ, ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ତେବେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 7A ସହ ଜଡ଼ିତ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9 ର ଉପ-ଧାରା 2 ରୂପରେ ରହିଛି, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

24. ଆହୁରି, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 49 ର ବିପରୀତ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ରେ ବୟସ ଅନୁମାନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ପାଖରେ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ରହିଛି ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ । ଏହା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କିଛି ପ୍ରମାଣ ହାସଲ କରି ହାତକୁ ନେଇଥାଏ, ଯଥା:

(i) ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ; ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;

(ii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର; ଏବଂ

(iii) କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ (i) ଏବଂ (ii) ର ଅଭାବରେ, କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।

25. ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନିମ୍ନମତେ ବୁଝାଯାଇପାରିବ:

(i) କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 94 (a) ଏବଂ (b) ର ଉପ-ଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ, ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି; ଯେତେବେଳେ କି, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ 2007 ର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ, ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଗଠିତ ଚିକିତ୍ସା ମଣ୍ଡଳୀର ମତ ନେବାକୁ ପଡିବ ଯାହା କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁର ବୟସ ଘୋଷଣା କରିବ ।

(ii) ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(iii) କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 49 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏକ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର କିମ୍ବା ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏପରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା ପରେ, ତାଙ୍କ ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ

କରିବେ । ଧାରା 49 ର ଉପଧାରା (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି ଆଦେଶ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ବୟସ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

26. କିନ୍ତୁ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ବୟସର ଅନୁମାନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡିତ, କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଶିଶୁର ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ବୟସ ନିଶ୍ଚିତତାର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଡିବ । ଯେବେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ହିଁ ଏହା ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇଥାଏ ।

27. ଧାରା 94 ର ଉପଧାରା (3) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଲିପିବଦ୍ଧ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ଜଡ଼ିତ ରହିଛି ଏବଂ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହାତକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼େ ।

28. ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ବିଚାରଧୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ:

(a) *ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସକ୍ସେନା ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ - (2012) 9 SCC 750 ମାମଲାରେ,* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା 7A ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ,

ଏବଂ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କିମ୍ବା ବିଚାର ନୁହେଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ମତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ:

> "34 ...... ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଆସିପାରେ ଯେତେବେଳେ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରବେଶ, ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମିଳିଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ଏପରିକି ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ସଠିକ୍ ହୋଇନପାରେ । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏକ କମିଟି ଏପରି ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଏବଂ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସେହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପଛରେ ଯାଇ ତଦନ୍ତ କରିବା ଆଶା କରାଯାଏ ନାହିଁ । କେବଳ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠାରେ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଜାଲି କିମ୍ବା କୂଟକୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ସେବେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ଡାକ୍ତରୀ ରିପୋର୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାନ୍ତି ।

(b) *ଅବୁଜ୍ଜାର୍ ହୁସେନ ଓରଫ ଗୁଲାମ ହୁସେନ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ - (2012) 10 SCC 489* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହାକୁ ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷେପିତ କରାଯାଇଛି:

> "39.1. କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ । ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କରାଯାଇପାରିବ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏପରି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଆବେଦନରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ଯଦିଓ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା କରାଯାଇ ନଥିବ ଏବଂ ଏହା

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କରାଯାଇପାରିବ ଯଦିଓ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା କରାଯାଇ ନଥିବ ।

ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ଥ ହେବା ପରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏପରି କିଛି ତଥ୍ୟ ପେଶ୍ କରିବାକୁ ହେବ ଯାହା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ଯେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାର ବହନ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

39.3. କେଉଁ ତଥ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ଏବଂ/କିମ୍ବା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାର ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ତାହା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯାହା କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅନୁମାନକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ତାହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ 12 (3) (a) (i) ରୁ (iii) ରେ ସୂଚିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ସଂହିତାର ଧାରା 313 ଅନୁଯାୟୀ 22-10-2021 (ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା 6/12) ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ବିବୃତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ ଏବଂ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବିକୁ ଯଥାର୍ଥ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନପାରେ । ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର କିମ୍ବା ଭୋଟର ତାଲିକା ଇତ୍ୟାଦି ଦସ୍ତାବିଜର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ/କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣୀୟତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ସେଗୁଡିକୁ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବାର କୌଣସି କଠୋର ଓ ଅତୁଟ ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆକବର ଶେଖ୍ (2009) 7 SCC 415 ଏବଂ ପଓନ- (2009) 15 SCC 259 ମାମଲାରେ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବା ବେଳେ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ

(2010) 13 SCC 523 ମାମଲାରେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥା, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ମାର୍କସିଟ୍ ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ରିପୋର୍ଟକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 7-A ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହିପରି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ତଦନ୍ତ ଆଦେଶ କରିପାରିବେ ।

39.4. ମାମଲା ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ମାମଲାର ସମାଧାନ ପରେ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ କିମ୍ବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ପିତାମାତା କିମ୍ବା ଭାଇଭଉଣୀ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ର ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତଦନ୍ତକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିବ ଯେ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ତଦନ୍ତ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନ୍ୟାୟିକ ବିବେକକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ।

39.5. ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି, ତାହା ସର୍ବଦା 2000 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ସ୍ଥିତିରେ ରହିବା ଉଚିତ ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଉପକାରୀ ଏବଂ ମଙ୍ଗଳକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅତି ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ନିଷ୍ଫଳ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ସେମାନେ ଯେପରି ଏହିପରି ଲାଭ ପାଇବେ । ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ସାଧାରଣ ଧାରଣା ଦ୍ୱାରା ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପିତାମାତା/ଅଭିଭାବକମାନେ ଭବିଷ୍ୟତର ଲାଭ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନର ବୟସକୁ ଏକ କିମ୍ବା ଦୁଇ ବର୍ଷ କମ୍ କରି ଦେଖାନ୍ତି କିମ୍ବା ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧାରଣା

କରି ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ସମ୍ଭାବନାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

39.6. କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବିରେ ବିଶ୍ୱସନୀୟତାର ଅଭାବ କିମ୍ବା କିଶୋରାବସ୍ଥାର ନିରର୍ଥକ ଦାବି କିମ୍ବା ଅଯୌକ୍ତିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅସମ୍ଭବ ଦାବି ଯେତେବେଳେ ବି ଉଠାଯିବ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(c) *ଅର୍ଣ୍ଣିତ ଦାସ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ - (2000) 5 SCC 488 ମାମଲାରେ,* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର କି ନୁହେଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତର ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଯଦି ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୁଇଟି ମତ ସମ୍ଭବ ହେଉଥାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେହେତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଏକ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଆଇନ ଅଟେ, ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହୀ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଜଣେ କିଶୋର ଯେପରି ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ପାଉଥିବେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜରୁରୀ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବିଶେଷାଧିକାର ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଅସାଧୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ଅପବ୍ୟବହାର ନହୁଏ ।

(d) *ଜିତେନ୍ଦ୍ର ରାମ ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ - (2006) 9 SCC 428 ମାମଲାରେ,* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ଭୋଲା ଭଗତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ - (1997) 8 SCC* 720 ମାମଲାରେ ଏହା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ମନ୍ତବ୍ୟ *ଉପରେ ସତର୍କତାର ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ସାମାଜିକ ଭିତ୍ତିକ* ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ଲାଭଦାୟକ ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏପରି ଏକ ଅନୁରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ତାହାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ

ସହକାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ । *ଭୋଲା ଭଗତ* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହା ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "20. ...... ତଥାପି, ଆମ୍ଭର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, କେବଳ ଏପରି ଏକ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବା କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ନମନୀୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁରୋଧକୁ ତାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାକୁ ଅଭିଲେଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ" ।

ଭୋଲା ଭଗତ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ - (1997) 8 SCC 720 ରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଥିଲା, ସେହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:

> "18. ଏହି ରାୟ ଶେଷ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମ୍ଭେ ପୁନର୍ବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ଅନୁରୋଧ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ଯେ ସେ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ସଂଜ୍ଞାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ "ଶିଶୁ" ଅଟନ୍ତି, ଏବଂ ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ବୟସ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ହୁଏ, ତେବେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ନିଜେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ତଦନ୍ତ କରେଇବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କହି ଏକ ରିପୋର୍ଟ ମାଗିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଯାଏ । ସାମାଜିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଇନର ଲାଭପ୍ରଦ ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଛି, ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଯତ୍ନର ସହ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ହାତ ବାନ୍ଧି ବସିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଫଳାଫଳ ନଦେଇ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ଲାଭ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଉପାୟରେ ବୟସ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ"।

(e) ଆହୁରି, *ଜବାର ସିଂହ ବନାମ ଦୀନେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ - (2010) 3 SCC 757* ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖରେ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 35 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିନଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ଉକ୍ତ ପ୍ରବେଶ କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ନଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ତାଙ୍କ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ କିମ୍ବା ଦେଶର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିଲା। । ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଏହା କହି ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣକ ଏକ କିଶୋର ଥିଲେ।

(f) *ବବ୍ଲୁ ପାସି ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ - (2008) 13 SCC 133 ମାମଲାରେ, କିଶୋର* ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "22. ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭାବନାପ୍ରସୂତ ସୂତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଅଭିଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣର ଯଥାର୍ଥତା ଆଧାରରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରାଯିବ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ, ଯଦିଓ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ କାରକ ଅଟେ, ତେବେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ।

23. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ *ଅର୍ଣ୍ଣିତ ଦାସ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନ୍ୟାୟିକ ମତର ସମୀକ୍ଷା କରି, ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ସେ କିଶୋର କି ନୁହେଁ ତାହା ଜାଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଯଦି ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୁଇଟି ମତ ସମ୍ଭବ ହେଉଥାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଆମ୍ଭେ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅଣଦେଖା କରୁନାହୁଁ ଯେ ଏକ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଆଇନ ହୋଇଥିବାରୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହୀ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଜଣେ କିଶୋର ଯେପରି ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ପାଉଥିବେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜରୁରୀ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବିଶେଷାଧିକାର ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଅସାଧୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ଅପବ୍ୟବହାର ନହୁଏ" ।

(g) *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୁପ ସିଂହ -(2015) 7 SCC 733 ମାମଲାରେ* ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ, ଯେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ, କେବଳ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ଏକମାତ୍ର ମାନଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ । ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଘଟଣା ସମୟରେ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରିବାଟା ଠିକ୍ ନଥିଲା । ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ ଦୁଇ ଦିନର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ସାମାନ୍ୟ ଅସଙ୍ଗତି ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମାମଲାରେ, ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଘଟଣା ଦିନ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ବୟସ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(h) *ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (2019) 12 SCC 370*, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ଯରୁ ଜଣେ (ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡକ୍ଟର ଡି. ୱାଇ. ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଏକ ରାୟ ଅଟେ, ଯେଉଁଥିରେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ଧାରା-7A ଅନୁଯାୟୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ ପ୍ରାମାଣିକତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା କଥା ଉପୁଜିଥିଲା । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସିବିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ରଖାଯାଇଥିବା ଅଭିଲେଖଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବରିଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ତାଲିକା ଆଧାରରେ ରହିଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ସେହି ଅଭିଲେଖଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଧାରରେ ରହି ନଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଜନ୍ମ ତାରିଖର ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ନିଃସନ୍ଦେହ ପ୍ରମାଣ ଥିଲା ଯାହା ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିଲେଖରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯାହା ଉଭୟ ଆଧାର କାର୍ଡ ଏବଂ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ହାସଲ କରିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଖୁଲାସା ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ସଠିକ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେଠାରେ ଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 17.12.1995 ଥିଲା ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଘଟଣାର ତାରିଖ 18.08.2015 ହୋଇଥିବାରୁ ସେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, *ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସକ୍ସେନା* (ଉପରୋକ୍ତ) ଏବଂ *ଅବୁଜ୍ଜାର ହୁସେନ୍* (ଉପରୋକ୍ତ) *ମାମଲାରେ* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ *ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସକ୍ସେନା* ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟର ତିନି ଦିନ ପରେ *ଅବୁଜ୍ଜାର ହୁସେନ୍* ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ *ଅବୁଜ୍ଜାର ହୁସେନ୍* ମାମଲାରେ, ଯାହା

ରିଷିପାଲ୍ ସିଂହ ସୋଲାଙ୍କି ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବି. ଭି. ନାଗରତ୍ନା]

ତିନି ଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା, ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ସମେତ ବାକି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଅବୁଜ୍ଜାର ହୁସେନ୍ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଟି. ଏସ୍. ଠାକୁରଙ୍କ, ଯିଏକି ସେତେବେଳର ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଥିଲେ, ଦ୍ୱାରା ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ କିଶୋର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା - ଏ ଦୁଇଟି କଥା ସମାନ ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମଟିରେ, ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଏକ ଘୋଷଣା କରାଯାଉଥିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଏକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରନ୍ତି । ତେଣୁ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଅଧିକ ଉଦାର ହେବା ଉଚିତ, ନଚେତ୍ ନ୍ୟାୟର ଅପପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରେ । ଉଭୟଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ପ୍ରଥମଟିରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥାଏ । ଶେଷରେ, ଏକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିପରି ଏହିପରି ତଥ୍ୟର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ତାହା ଉପରେ ଏହା ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ନ ଦେଇପାରନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଏକ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି ଯେ ଏହା ଏପରି ପ୍ରମାଣକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଯଦି ଏହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ତାଙ୍କ ଲର୍ଡ଼ଶିପ୍ ଆହୁରି ନିମ୍ନମତେ କହିଥିଲେ:

> "ତେଣୁ ଧାରା 7-A ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଉଚିତ ହେବ କି ନାହିଁ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲା ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟକୁ ବିଚାର କରିବେ, ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ଉନ୍ନତ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ, ଏବଂ ଏପରିକି ପିତାମାତାଙ୍କ ବୟସ, ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ବୟସ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା ସମେତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ଯେକୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ସୂଚନାକୁ ପେଶ୍ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ । ଶେଷରେ, ଏକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିପରି ଏହିପରି ତଥ୍ୟର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ତାହା ଉପରେ ଏହା ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ନ ଦେଇପାରନ୍ତି" ।

(i) *ପରାଗ ଭାଟି (କିଶୋର, ଆଇନଗତ ଅଭିଭାବକ - ମାତା - ଶ୍ରୀମତୀ ରଜିନୀ ଭାଟିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ) ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ - (2016) 12 SCC 744* ମାମଲାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଉଭୟ ରାୟକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "34. ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ସତ୍ୟ ଯେ ଯଦି କିଶୋର ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଅସନ୍ଦିଗ୍ଧ ମାମଲା ଥାଏ ଯେ ଘଟଣା ଦିନ ସେ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଅତିକମରେ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ଏହି ସମାନ କଥା ପ୍ରମାଣ କରେ, ତେବେ ସେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ବିଶେଷ ସୁରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏକ ଗୁରୁତର ଏବଂ ଘୃଣ୍ୟ ଅପରାଧ କରେ ଏବଂ ତାହା ପରେ କିଶୋର ହୋଇଥିବା ଆଳରେ ବୈଧାନିକ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର କି ନୁହେଁ ତାହା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ସମୟରେ ଏକ ଅବିଚାରିତ କିମ୍ବା ରୁକ୍ଷ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
>
> 35. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ କଲ୍ୟାଣମୟ ଆଇନର ନୀତିର ଲାଭ କେବଳ ସେହିପରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଜଣଙ୍କୁ ଅତି କମରେ ତାଙ୍କ ନାବାଳିକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସମ୍ଭାବନାର ଲାଭ ହେତୁ କିଶୋର ବୋଲି ଧରାଯିବ, ଯେହେତୁ ଗୁରୁତର ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର ଅପରାଧ, ଯାହା ସେ ଘଟାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଢଙ୍ଗରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ, ତାହା ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାଙ୍କର ମାନସିକ ପରିପକ୍ୱତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ, ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ତାଙ୍କର କିଶୋରାବସ୍ଥାର ପ୍ରାର୍ଥନା, ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏଡ଼ାଇବା କିମ୍ବା ଠକିବା ପାଇଁ ଏକ ଢାଲ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ, ଆଇନର ବାହୁବଳକୁ ତାଙ୍କର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଗେଇ

ଆସିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । (ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଛି) ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ଗୁରୁତର ଏବଂ ଘୃଣ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରହିନାହିଁ।

36. ଏହା ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଯେ ଯଦି ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ଏବଂ ଜନ୍ମ ତାରିଖର ସଠିକତା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ, ତେବେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖର ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ । କିନ୍ତୁ, ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସନ୍ଦେହ କିମ୍ବା ଏକ ବିରୋଧାତ୍ମକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନିଆଯାଏ ଯାହା ଜନ୍ମ ତାରିଖର ସଠିକତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ତେବେ ଅବୁଜାର ହୁସେନ୍ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବାପରି, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କରାଯାଇଛି"।

(j) *ରାମ ବିଜୟ ସିଂହ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ - 2021 CriLJ 2805* ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହେମନ୍ତ ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଏକମାତ୍ର ମାନଧାରା ନୁହେଁ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଅପରିଣାମଦର୍ଶୀ ଏବଂ ଭାବନାବିହୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କେବଳ ରଞ୍ଜନରଶ୍ମୀ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ, ରଞ୍ଜନରଶ୍ମୀ ପରୀକ୍ଷା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ କାରକ ଅଟେ, ଏହି ପ୍ରମାଣ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଏବଂ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ତ୍ରୁଟିର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ, ଯଦିଓ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ କାରକ ଅଟେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଉକ୍ତ ରାୟର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"14. ଆମ୍ଭେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ 12 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ତଥ୍ୟଗତ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ । ଭାଷାରେ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ନିୟମ 12 (3) (a) (i) ଏବଂ (ii) କୁ ଏକାଠି କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏଥିରେ ସାମାନ୍ୟ ଭିନ୍ନତା ରହିଛି । ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12 (30) (b) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶିଶୁ କିମ୍ବା କିଶୋରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବୟସ ସୀମା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୁବିଧା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ। ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ପରେ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିନାହିଁ। ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷାର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଆଗରୁ ଯେପରି ଅସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲା, ତାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

15. <u>ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନା</u> ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ରୂପ ଆଧାରରେ ଯେତେବେଳେ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ବୟସର ଅତିରିକ୍ତ ସୁନିଶ୍ଚିତତା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ପିଲାର ନିକଟତମ ବୟସ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ । ତେଣୁ, ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯିବା ସମୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଶାରୀରିକ ରୂପକୁ ଆକଳନ କରିବା ହେଉଛି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟାସ । କେବଳ ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ହିଁ ପ୍ରମାଣ ଖୋଜିବା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାୟ 18 ବର୍ଷ ବୟସର ହୋଇଥାନ୍ତି, ଆଇନର ବିରୋଧରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟତମ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ତେବେ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ପାଖାପାଖି 40-55 ବର୍ଷ ବୟସର ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ହାଡ଼ର ଗଠନ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇନଥାଏ । <u>ଅର୍ଜୁନ ପଣ୍ଡିତରାଓ ଖୋଟକର ବନାମ କୈଳାଶ କୁଶାନାରାଓ ଗୋରଣ୍ଟ୍ୟାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ</u> (2020) 7 SCC 1 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 ର ଧାରା 65B

ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଲାଟିନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲେକ୍ସ ନନ୍ କୋଜିଟ୍ ଆଡ ଇମ୍ପସିବିଲିଆ ଅନୁଯାୟୀ, ଆଇନ ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ବିବଶ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଫଳାଫଳ ଦେଇପାରେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ଘଟଣା ତାରିଖରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ପରୀକ୍ଷାକୁ ଆଧାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ ଜାଣିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବରେ, 2020 ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 55 ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ କରାଯାଇଥିବା ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା, ଘଟଣା ଦିନ ତାଙ୍କୁ କିଶୋର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

29. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକର ଶୃଙ୍ଖଳାର ବିଚାରରୁ ଯାହା ଜଣାପଡ଼େ ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(i) କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ । କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଦାବି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏପରି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

(ii) କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରୁଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

(iia) ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଥାଏ, ଏହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 9 ର ଉପଧାରା (2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଏ, ସେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

(iib) ଯଦି କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ତେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଧାରା 9 ର ଉପ-ଧାରା (2) କୁ ପ୍ରୟୋଗ କିମ୍ବା ପଠନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟତମ ବୟସ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଫଳାଫଳକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରାଯାଏ ।

(iic) ଯେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲାଗୁ ହେବ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ପାଖରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ, ତେବେ ବୋର୍ଡ ପ୍ରମାଣ ମାଗି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହାତକୁ ନେବ ଏବଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ। ତେଣୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ଦାବି କରି ଯେବେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ସେବେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣର ମାତ୍ରା, ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ (କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 9 ଦେଖନ୍ତୁ) ।

(iii) ଯେତେବେଳେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାର ନିର୍ବାହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ତେବେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ନିୟମାବଳୀ 2007 ର ନିୟମ 12 (3) (a) (i), (ii), ଏବଂ (iii) କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ

ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସନ୍ତୋଷ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଉପରୋକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ।

(iv) ତେବେ, ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ କିଶୋରାବସ୍ଥାର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିପରୀତ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ ।

(v) ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସକୁ କିଶୋର ବୟସ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ । ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ *ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ* ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଭିଲିଖିତ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୁଏ, ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଏକ ଘୋଷଣା କରାଯାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଥିବା ବୟସକୁ, ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଘୋଷଣା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ଏବଂ କେବଳ ଏହିପରି ସ୍ୱୀକୃତି ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ହିଁ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

(vi) ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭାବନାପ୍ରସୂତ ସୂତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣର ସମୀକ୍ଷା ଆଧାରରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(vii) ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ ବୋଲି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ-ବୈଷୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(viii) ଯଦି ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୁଇଟି ମତ ସମ୍ଭବ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁସାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ସୁବିଧା ଲାଗୁ ହେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କରାଯାଇଛି । ଏଥି ସହିତ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ପରେ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଅପବ୍ୟବହାର ଯେପରି କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(ix) ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖ ଭଳି ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 35 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେହେତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦସ୍ତାବିଜ ତୁଳନାରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଧିକ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ରହିବ ।

(x) ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଭଳି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର, ଯଥା ଧାରା 35 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣିକ ହୋଇଥିବ ।

(xi) ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା ଏକମାତ୍ର ମାନଧାରା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ବିଷୟରେ ଏକ ଭାବନାହୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କେବଳ ରଞ୍ଜନରଶ୍ମୀ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଡାକ୍ତରୀ ମତ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ପ୍ରମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ

ନୁହେଁ ବରଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କେବଳ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ କାରକ ହୋଇଥାଏ ।

30. ଆଇନର ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥିତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ 05.05.2020 ତାରିଖର ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ନାମ *ନିଶୁ* ବୋଲି ଲେଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ନିଶୁ, ପିତା - ଭୂଷଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଏକ ଫାର୍ସା (ଯୁଦ୍ଧ-କୁରାଢି), ଲାଠି ଏବଂ ବାଲକାଟି (ବେତ-ଛୁରୀ) ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଠାରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗକାରୀ/ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-1) ।

31. ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ, ଯାହା ଥିଲା ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020, ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଜଣେ ବାଳ ଅପରାଧୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 05.05.2020 ରେ ତାଙ୍କର ବୟସ ପ୍ରାୟ 15 ବର୍ଷ 8 ମାସ ଥିଲା । ଏପରି କୌଣସି ଆବେଦନ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

32. ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି । ଉପରୋକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡ, ୟୁ. ପି. ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର-ଓ-ମାର୍କସିଟ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଫେବୃଆରୀ, 2019 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରଟି 27.04.2019 ତାରିଖର ଅଟେ ।

33. ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ମାଆ ଏହା କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ପରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ମଗାଯାଇ ନଥିଲା; ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ପିତା ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ଖିଣ୍ଡୋରାସ୍ଥିତ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ

ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖା ସମୟରେ ଜନ୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଜନ୍ମ ତାରିଖର ସୂଚନା ମୌଖିକ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ପରେ ତାଙ୍କୁ ନବମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଯାଇଥିଲା, ଯଥା ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଶାଜାରପୁର, କୈଦନା, ଜିଲ୍ଲା ବାଘପତ୍ । ଜେରା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ମାଆ ଦୋହରାଇଥିଲେ ଯେ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମଲେଖା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖର ସୂଚନା ମୌଖିକ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

34. ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର କୈଦନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶାଜାରପୁରସ୍ଥିତ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ମନୋଜ କୁମାର, ଯିଏକି ପ୍ରତିବାଦୀ ସାକ୍ଷୀ - 2 ଅଟନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ନିଶାନ୍ତଙ୍କୁ 04.07.2017 ତାରିଖରେ ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 25.09.2004 ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିବା ଏକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାକୁ ହିଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ଦସ୍ତଖତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଥିବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

35. ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11 ହେଉଛି ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍କୁଲ୍, ଖ୍ୱେଣ୍ଡୋରା, ବାଘପତ୍ ର ନାମଲେଖ ଆବେଦନ ଫର୍ମର ଏକ ନକଲ, ଯାହା ହିନ୍ଦୀରେ ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦସ୍ତଖତ କରିଛନ୍ତି । ଅନୁଲଗ୍ନକ P-12 ହେଉଛି ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ 03.04.2014 ତାରିଖରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଫର୍ମର ଏକ ନକଲ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11 ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ P-12 ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ତୁଳନା କରି ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11 ରେ ଦସ୍ତଖତ 2009 ମସିହାରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି, ଅନୁଲଗ୍ନକ P-12 ରେ ଦସ୍ତଖତ 2014 ମସିହାରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସଦୃଶ ଅଟେ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପିଲା ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।

36. ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ଖ୍ଡୋରା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାଇନି, ଯିଏକି ପ୍ରତିବାଦୀ ସାକ୍ଷୀ - 3 ଅଟନ୍ତି, ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମଲେଖା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ବୟସ ଚାରି ବର୍ଷରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଧିକ ଥିଲା; ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ କୌଣସି ଫଟୋ ଲଗାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟାଳୟର କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା; ନିଶାନ୍ତ ସର୍ବୋଦୟ ପବ୍ଲିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରଥମରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାସ୍ କରିବା ପରେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ନାମଲେଖା ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାହା ଫାଇଲରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ 03.04.2014 ତାରିଖର ନାମଲେଖା ଫର୍ମ, ଯାହା ନିଶାନ୍ତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ ଭାବେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଅଭିଲେଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀର ନାମଲେଖା ଫର୍ମରେ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସମାନ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନାମଲେଖା ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଜାଲି ନୁହେଁ।

37. ବାଘପତସ୍ଥିତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ଏହାର 14.09.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ଚାହୁଁଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବାର ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 25.09.2004 ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଏହିପରି ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବରେ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ୍ୟତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ମାମଲାରେ, ଯେହେତୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ବୋର୍ଡର ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

38. ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ଏହାର 11.11.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ, ଯଥା ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 16/2020 କୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଲେ ଯେ ୟୁ.ପି. ର ମିରଟର ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା 22.07.2020 ତାରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଚିଠିରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାର୍କସିଟରେ 25.09.2004 ଭାବରେ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଘଟଣାର ତାରିଖ 05.05.2020 ଥିଲା । ତେଣୁ ଘଟଣା ଦିନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 - ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ବୟସ 15 ବର୍ଷ ଏବଂ 8 ମାସ ଥିଲା ।

39. ବାଘପତ୍ ଜିଲ୍ଲାର ସିଂଘାୱାଲି ଥାନାରେ ରୁଜୁ ହୋଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 116/2020 ରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 147, 148, 149, 323, 307, 302 ଏବଂ 34 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ, ଏହାର 11.11.2020 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଏକ ବାଳ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଲା ।

40. ଯେହେତୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 25.09.2004 ବୋଲି ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 କୁ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କହି ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି । ତେଣୁ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା 2 ଲାଗୁ ହୋଇଛି, କାରଣ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ନଥିଲା । ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିବା କାରଣରୁ, ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଆଧାରରେ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏକ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ ।

41. ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରବେଶ ଫର୍ମରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସମାନ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରବେଶ ଫର୍ମରେ ଏହା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେତେବେଳେ ସେ ମାତ୍ର ସାଢ଼େ ଚାରି ବର୍ଷ ବୟସର ଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ

ଶ୍ରେଣୀରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ 2019 ରେ, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ସମାପ୍ତ କଲେ, ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ 25.09.2004 ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଘଟଣା ଦିନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର 15 ବର୍ଷ ଥିଲା, ଏବଂ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ ।

42. ଏଠାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଲେଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଖଣ୍ଡନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବରେ, ଯଦିଓ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାର୍କସିଟ୍ ଏକ ଅନୁମାନ ଜାତ କରେ ଯେ ନିଶାନ୍ତ ଘଟଣା ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 05.05. 2020 ତାରିଖରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ୟୁ.ପି. ର ମିରଟର ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା 22.07.2020 ତାରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଚିଠି ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 25.09.2004 ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଛି ।

43. *ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ଗୁପ୍ତା* ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟକୁ ପ୍ରଭେଦନୀୟ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ବିଷୟ *ଅଛି*। ପ୍ରଥମତଃ, *ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ଗୁପ୍ତା* ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ, ଯଦିଓ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ତାଲିକା ଆଧାରରେ ରହିଥିବା ସିବିଏସ୍‌ଇ ଅଭିଲେଖକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦସ୍ତାବିଜ ନାହିଁ, ଜନ୍ମ ତାରିଖ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ନିଃସନ୍ଦେହ ପ୍ରମାଣ ଥିଲା ଯାହା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିଲେଖରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠି ସେଠାରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯାହା ଉଭୟ ଆଧାର କାର୍ଡ ଏବଂ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ହାସଲ କରିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଖୁଲାସା ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ।

44. ଏହି ମାମଲାରେ, ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ, ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ P-11 ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ P-12 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି । ଯଦିଓ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-P-11 ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-P-12 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଉଚ୍ଚ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାର୍କସିଟର ଏକ ନକଲ ଯାହାର ଗେଜେଟ୍ ବର୍ଷ 2019, ରୋଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 0485064 ବର୍ଷ 2019 ଅଟେ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୟୁପି (ମିରଟ) ର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ 22.07.2020 ତାରିଖରେ ମିଳିଥିବା ଏକ ଯାଞ୍ଚ ପତ୍ର ଯଥା No.R.O.I.E.C./ଅଭିଲେଖ/4016 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଶାନ୍ତଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 25.09.2004 ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଉକ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରଟି ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମଲେଖା ଅଭିଲେଖରେ ଏବଂ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସମାନ ଅଟେ, ଅର୍ଥାତ ଏହା ହେଉଛି 25.09.2004 । ଏହି ଘଟଣାଟି 05.05.2020 ତାରିଖରେ ଘଟିଥିଲା । ତେଣୁ, ଘଟଣା ଦିନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର 15 ବର୍ଷ 7 ମାସ ଥିଲା, ଯାହା ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ 16 ବର୍ଷ ବୟସରୁ କମ୍ ଅଟେ ।

45. ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ସଞ୍ଜୀବ *କୁମାର ଗୁପ୍ତା ମାମଲାରେ*, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଅପେକ୍ଷା ଉକ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଆଧାରରେ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆଧାର କାର୍ଡ, ଭୋଟର ପରିଚୟ ପତ୍ର ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀର ମାର୍କସିଟ୍ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 27.12.1995 ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିଥିବାବେଳେ, ମାଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 17.12.1998 ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିଥିବାରୁ ସେହି ଅନୁସନ୍ଧାନଟିକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଏବଂ, ଡାକ୍ତରୀ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ମତ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ 09.11.2016 ତାରିଖରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଉଣେଇଶି ବର୍ଷ ବୟସର ଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବାର କୁହାଯାଉଥିଲା ।

46. କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାରେ, ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏଠାରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ ଏପରି ଅସଙ୍ଗତି ଉପୁଜି ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି ଯାହା ଏହି ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିଛି ।

47. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁର ବୟସର କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିଷୟରେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ଏକ ଅନୁମାନ ଉତ୍ଥାପନ କରେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଏହା ପାଖରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ, ତେବେ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରି ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ । ତେଣୁ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁ ଏକ କିଶୋର ବୋଲି ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ ଶିଶୁର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ, ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ ସେତେବେଳେ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ପାଖରେ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଥାଏ ଯେ ଏହା ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶିଶୁ ଅଟନ୍ତି କି ନୁହେଁ । ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ପ୍ରମାଣ ସନ୍ଧାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପରେ ହୋଇପାରେ:

> (i) ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ବୋର୍ଡରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ କିମ୍ବା ଏହାର ଅଭାବରେ;
>
> (ii) ଏକ ନଗରପାଳିକା କିମ୍ବା ଏକ ପୌରପାଳିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବରେ;
>
> (iii) କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅସ୍ଥିକାୟନ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଡାକ୍ତରୀ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।

48. କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କମିଟି କିମ୍ବା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବୟସ, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 94 ର ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, କାରଣ କମିଟି କିମ୍ବା କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଶିଶୁର ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ କିମ୍ବା ସନ୍ଦେହକୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ମଣ୍ଡଳୀ କିମ୍ବା କମିଟି ସ୍ତରରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।

49. ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମ୍ଭେ ଏହି ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇନାହୁଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

50. ବିଚାରାଧୀନ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତାହା ସମାପ୍ତ ହେଲା ।

ଦିବ୍ୟା ପାଣ୍ଡେ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ଅମରେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।